

Dokumendi algus

Koolituskeskuse nimetus: ELME TKS KOOLITUSKESKUS.
Koolituskeskuse aadress: Kopli t 103, Tallinn, Eesti
Koolituskeskuse kontakttelefon: 5036 593
Koolituskeskuse e-post: d.hurm@blrt.ee

1) Õppekava nimetus: "Järelveetevate korvtõstukite, iseliikuvate käär-ja poom- tõstukite (tõstekõrgusega kuni 10m ja üle 10m) käitajate väljaõpe"

2) Õppekava teema: Mehaanika ja metallitöö

3.1) Järelveetevate korvtõstukite, iseliikuvate käär-ja poom- tõstukite (tõstekõrgusega kuni 10m ja üle 10m) käitaja (tekstis edasi «tõstuk») peab oskama:

Kontrollida tõstuke enne kasutamist visuaalselt, et määrata mittevastavused.
Kontrollida tõstuki ohutusseadmeid
Enne tõstuki kasutamist ja kasutamise ajal kontrollida töökeskkonna sobivust.
Kui juht ja teised inimesed on tõstekorvis, kasutada õigesti turvavööd ja isikukaitsevahendeid.
Tõstuki on enne kraanaga tõstmist ohutult troppida.
Inimestele, tööobjektile ja infrastruktuurile ohutult kasutada tõstuk.
Tõsteplatvormi hädalangetamine on ohutu, kui töötaja on sellel.
Kontrollida tõstuki pärast kasutamist visuaalselt, et määrata mittevastavused.
Teha kindlaks tõstuki nähtavad rikked enne kasutamist, kasutamise ajal ja pärast kasutamist.
Rakendada nõudeid tõstuki õigeks ja ohutuks kasutamiseks.
Õigesti valida liikumise ja tõstmise kiirus.
Teha toimingud tõstekorvi hädalangetamise korral.
Laadida ja tankida tõstuki õigesti ja ohutult.
Õigesti kinnitada isikukaitsevahendid kukkumise vältimiseks.

Tõstuki käitaja peab teadma:

Seadusandlikud nõuded, mille alusel on töandjal kohustus korraldada tõstuki väljaõppe.
Tõstuki käitajatele esitatavad seadusandlikud nõuded (vanus, väljaõppe, tervislik seisund, koolitustunnistus).
Töötajale tõstuki remondi- ja hooldustööde lubamise kord (juurdepääs on ainult nende teenuste osutamisele spetsialiseerunud ettevõtte töötajatel).
Ettevõtte territooriumi liikluseeskirjad.
Ettevõtte territooriumile liiklusmärgid.
Nõuded tööriietuse ja isikukaitsevahendite kasutamisele.
Nõuded töökeskkonnale tõstuki kasutamisel.
Peamised tõstukitüübid.
Tõstukite tüüpide ja nende juhtimisseadmete erinevused.
Tõstukite juhtimisseadmete määramine ja kasutamine.
Ohutusseadmete otstarve ja kasutamine.
Märkide määramine ja kasutamine tõstuki puldil.
Tõstukile paigaldatud teabed.
Mida teha, kui saate teate, et tõstukit enam ei kasutata (näiteks tugev tuul või kiireloomuline peatamis- või peatumiskäsk)
Nõuded ohutule töökeskkonnale, sh liiklusteed.
Nõuded inimeste ohutule liikumisele tõstekorvis.
Nõuded tõstukit parkimisele.
Lastid, mida tõstukiga teisaldada ei tohi.
Tõstuki liikumise järjekord, ebapiisava nähtavuse korral.
Laadimise ja tankimise protseduur.
Kohustuslikud toimingud tõstuki kasutamise alustamisel ja tõstukiga kasutamise lõpetamisel.
Turvavöö ja isikukaitsevahendite kasutamise kord, kui tõstuki käitaja ja teised inimesed on tõstekorvis.
Kuidas tõstukit enne kraanaga tõstmist ohutult troppida.

4) Nõuded koolitust läbivatele isikutele: Vanus vähemalt 18 aastat.

5) Koolituse maht: 6 akadeemilist tundi ning 6 täistundi, millest:

6 akadeemilist tundi auditooriumis.

6 täistundi tootmispraktika kliendi ettevõttes selle ettevõtte juhendamisel, kellel on tõstuki käitaja tunnistus või ettevõtte mehaaniku juhendamisel või ettevõtte tehnilise juhi juhendamisel.

Pärast tootmispraktika läbimist annab tellija ettevõtte koolituskeskusele tunnistuse praktika läbimise kohta.

Tõstuki käitajaks õppivad isikud ei tööta iseseisvalt, st ilma tõstuki käitaja või ettevõtte mehaaniku või ettevõtte tehnilise juhi juhendamiseta.

6) Koolituse sisu:

Teave ELME TKS KOOLITUSKESKUSE kohta.

Osalejate teavitamine õppetöö graafikust ja tundide läbiviimise korrast.

Tutvuda seadusandlike nõuetega, mille alusel on tööandja kohustatud korraldama tõstuki käitajaks koolitust.

Tutvuda tõstuki käitajale esitatavate seadusandlike nõuetega (vanus, väljaõpe, tervislik seisund, koolitustunnistuse olemasolu).

Töötajale tõstuki remondi- ja hooldustööde lubamise kord (juurdepääs on ainult nende teenuste osutamisele spetsialiseerunud ettevõtte töötajatel).

Ettevõtte territooriumi liikluseeskirjad.

Ettevõtte territooriumile liiklusmärgid.

Nõuded tööriietuse ja isikukaitsevahendite kasutamisele sh kaitsekiiver, tööriided, tugevdatud ja libisemiskindla tallaga kingad.

Nõuded ohutule töökeskkonnale, sh lubatud tuule kiirus kasutuspiirkonnas, tööala hea valgustus, pind tõstuki liikumiseks.

Peamised tõstukitüübid.

Tõstukite tüüpide ja nende juhtimisseadmete erinevused.

Tõstukite juhtimisseadmete määramine ja kasutamine.

Ohutusseadmete otstarve ja kasutamine.

Märkide määramine ja kasutamine tõstuki puldil.

Tõstukile paigaldatud teabed.

Mida teha, kui saate teate, et tõstukit enam ei kasutata (näiteks tugev tuul või kiireloomuline peatamis- või peatumiskäsk)

Nõuded ohutule töökeskkonnale, sh liiklusteed.

Nõuded inimeste ohutule liikumisele tõstekorvis.

Nõuded tõstukit parkimisele.

Lastid, mida tõstukiga teisaldada ei tohi.

Tõstuki liikumise järjekord, ebapiisava nähtavuse korral.

Laadimise ja tankimise protseduur.

Toimingud (vt allpool kastis), mis on tõstuki kasutamisel keelatud:

Hüppa tõste platvormilt maha.
Visata tööriistad ja materjalid allolevatele töötajatele ära.
Jätta tõstekorvi värv lahti
Jätta tõstuk tööpauside ajaks järelevalveta
Hüppa platvormilt tellingutele või metallkonstruktsioonile.
Kiigutada tõstekorvi.
Seisa jalad korvi piirdel.
Teha töid (nt keevitus-, värvimis-, remondi- või hooldustööd) korvi tõstmise või langetamise ajal
Kasutada tõstukit ebastabiilsel alusel.
Kasutada tõstukit äikese ajal.
Kasutada tõstukit väljas tugeva vihma korral.
Kasutada tõstukit pimedas, ilma lisavalgustusega.
Kasutada tõstukit kohas, kus ei ole tõstukikorvi hädalangetamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi omavat abilist.
Torka käed, jalad, pea üle korvi reelingute.
Visata tööriistad, materjalid või muud esemed korvist alla.
Teostada töid, kui otse tõstetud korvi all on inimesi.
Pukseerida tõstukit, kui sellel on inimesi
Liigutada käärtõstukit üles tõstetud korviga
Kasutada tõstukit kaugjuhtimispulti korraga mitu inimest.
Puudutada tõstuki pulti määratud kinnaste kätega
Kasutada pulti, millelt kustutatakse pealdised nuppude või juhtkangide otstarbe kohta.
Asetada redel korvi põhja, et kõrgemal seista.
Asetada värvipurgid, karbid või muud esemed korvi põhja, et kõrgemal seista.

Eksam:

Kirjaliku eksami sooritamine üheksast küsimusest koosneva küsimustiku vormis (küsimustele vastab iga õpilane individuaalselt).

Õpetaja kontrollib õpilase eksamitulemust. Exami loetakse edukalt sooritatuks, kui eksami sooritaja ei teinud vea rohkem kui nelja küsimustes.

Eksamitestis tehtud vigade analüüs koos eksami sooritajaga.

7) Õppekeskkond (minimaalsed nõuded):

Õpperuum, kus on ruumi vähemalt viiele õpilasele.

Vähemalt viis istekohta õpilaste jaoks.

Laud või lauad vähemalt viiele õpilasele.

Riietehoid.

WC

Projektori ekraan

Projektor

Laua- või sülearvuti

Tellijä ettevõttes järelveetevate korvtõstuki, iseliikuvate käär- ja poom- tõstuk (tõstekõrgusega kuni 10m ja üle 10m)

8) Kasutatavate õppematerjalide nimekiri:

Eesti Vabariigi töötervishoiu ja tööohutuse seadus.

Eesti Vabariigi valitsuse määrus töövahendite kasutamise kohta.

Õppeslaidid.

Käär- ja poom- tõstukite tootja instruktsioonid

Eksamiküsimustikud.

9) Õpingute sooritamise tingimused:

Õpingud lõpetavad edukalt isikud, kes:

- 1) Sooritavad edukalt kirjaliku eksami. Eksam loetakse edukalt sooritatuks, kui eksami sooritaja ei teinud vea rohkem kui nelja küsimustes.
- 2) Sooritanud praktika (praktika loetakse edukalt sooritatuks, kui teooriaeksami edukalt sooritanu sai praktikas viie punkti skaalas hinde vähemalt „3“ või „rahuldav“ („suurepärase-hea-rahuldav-mitterahuldav“ skaalal).
- 3) isikud, kes ei sooritanud kirjalikku eksamit või tööpraktika edukalt, võivad minna kolme kuu jooksul korduseksamile. Isikud, kes 3 kuu jooksul ei sooritanud korduseksamit edukalt, peavad uuesti eksamile pääsemiseks läbima uue koolituse.
- 4) Pärast eksami edukat sooritamist ja tellija ettevõttelt tunnistuse saamist tööpraktika kohta väljastab koolituskeskus isikule või tellija ettevõttele (olenevalt sellest, kes koolituse eest maksab) koolituse läbimise tunnistuse.

10) Nõuded õppetööd läbiviivale õpetajale:

Kõrgem või kesk-tehniline haridus.

Õppetöö teemal töötamise kogemus (vähemalt 1 aasta).

Töökogemus (vähemalt 3 aastat) tööohutuse spetsialistina või tõstuki (tõstekõrgusega kuni 10m ja üle 10m) käitajana.

11) Õpetajate andmed:

Jevgeni Gartman, mehaanikainsener. Töötas peamehhanikuna metallitöötamise ettevõttes. Õpetajana töötamise kogemus üle 20 aastat.

Lisa: Tööpraktika protokoll

Tulemused

praktika ja proovitöö juhtimise ja kasutamise kohta

_____ /tõstukite tüübid/

----- /ettevõtte nimi/

Protokoll №

Tootmiskohas toimus praktika (6 tundi), millele järgnes iseseisev töö juhtimise ja kasutamise alal

_____ / tõstukite tüübid /

Praktika sisu::

Kontrollida tõstuke enne kasutamist visuaalselt, et määrata mittevastavused.

Kontrollida tõstuki ohutusseadmeid

Enne tõstuki kasutamist ja kasutamise ajal kontrollida töökeskkonna sobivust.

Kui juht ja teised inimesed on tõstekorvis, kasutada õigesti turvavööd ja isikukaitsevahendeid.

Tõstuki on enne kraanaga tõstmist ohutult troppida.

Inimestele, tööobjektile ja infrastruktuurile ohutult kasutada tõstuk.

Tõsteplatvormi hädalangetamine on ohutu, kui töötaja on sellel.

Kontrollida tõstuki pärast kasutamist visuaalselt, et määrata mittevastavused.

Teha kindlaks tõstuki nähtavad rikked pärast kasutamist.

Töötaja näitas tehtud töö järgmisi tulemusi:

Perekonnanimi ja eesnimi	Isikukood	Hinnang

Tööpraktika alguse kuupäev: « ____ » _____ 20__ a.

Tööpraktika lõppemise kuupäev: « ____ » _____ 20__ a.

----- « ____ » _____ 20__ a.
/tööpraktika juhendaja ja hindaja /alkiri/

perekonnanimi ja eesnimi/

Dokumendi lõpp